

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Diffic. III. Afferuntur Oppositorum fundamenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

CONTRA 3. Quia conditionatum illud decretum, & illa prævifio conditionata de excellentia Christi, vel est prior itidem prævifā conditionatē futuritione mundi, vel est prior prævifā absolutē futuritione mundi? Si est prior prævifā conditionatē futuritione mundi: Ergo etiam prior erit prævifio absoluta futuritionis Christi, prævifione absolutā mundi: quod probatur. Quia idem est objectum, & eodem modo se habens pro statu absoluto, & pro statu conditionato, exceptis statibus: Ergo & eandem rationem prioris, & posterioris habebunt: Ergo si prævifio mundi conditionata, est posterior conditionatā prævifione Christi, etiam posterior erit absoluta prævifio mundi, absoluta prævifione Christi; quod si prævifio Christi conditionata est prior prævifione mundi nonnisi absolutā: contra erit: quia quod est prius aliquo pro statu absoluto, & habet se per modum talis, ut sine illo res illa, pro statu absoluto non fuisset, tunc illud etiam pro statu conditionato, ut dixi, præcedere debet. Quod si Incarnatio tam pro statu absoluto, quam pro statu conditionato futuritionis mundi, & prævifionis peccati, est prior; absolutē erit prior.

DIFFICULTAS III.

Afferuntur Oppositorum fundamenta.

Perpendemus imprimis rationes communiores, postea accedemus ad recentiora inventa.

Punctum Difficultatis 1.

Argumenta communiora.

1. **A**RGUMENTUM Auctoritas Scripturæ, Conciliorum & Patrum, qui expressè docent remedium peccati, esse motivum formale Incarnationis. Et quidem Patres in duplici sunt classe. Quidam enuntiant, Incarnationis motivum fuisse remedium peccati; alii autem enuntiant, nullum aliud fuisse motivum, nisi remedium peccati: talis inter alios est Origen. hom. 24. in numer. *Si non fuisset peccatum, non necesse fuerat filium Dei agnum fieri.* August. Serm. 8. de Verbis Apost. *Filius, inquit, hominis non venit nisi querere, & salvare quod perierat: alia causa non fuit quare veniret in mundum.* Chrysost. Homil. 5. in Epist. ad Hebr. ubi tractans de motivo, quod est redemptio, dicit: *Non est alia dispensationis causa, quam hæc sola.* Similia habet Ambros. in 2. caput ejusdem Epist.

RESPONDETUR. Quod attinet ad auctoritates quæ enuntiant Christum venisse ut Redemptorem, eæ procedunt & conceduntur, quod agant de tertio motivo; quæ autem simpliciter enuntiant, nullam aliam fuisse causam adventus Christi, nisi redemptionem: ad has

dici potest, quod non fuerit alia causa, attento bono nostro, quod Deus nobis voluit, nisi redemptio nostra: licet fuerint aliæ causæ redemptionis, attento ipso objecto & bono incarnandi; quale est intrinseca excellentia mysteriorum; excellentia Capitis & Finis. Denique si simpliciter accipiantur dicta illa, negari deberet, quod venerit Christus ad præservandam Virginem, ne incurreret originale: quod venerit ut iustis mereretur negationem impoenitentia finalis, & donum perseverantia. Inculcatio autem illa ad hoc valebat, quod tunc intendebant Patres, ut scilicet conciperent peccatores spem venia; horrorem peccati, amorem Salvatoris, suæ miseriae compatiens. Dicit etiam posset, quod loquantur Patres de decretis completè, adæquate, & quoad omnia signa acceptis. Item quod loquantur de redemptione conditionata, de qua in tertio signo. Quæ redemptio conditionata erat talis, ut in nullo signo esset decreta Incarnatio, sine hac redemptione: cum per nos, omnia hæc motiva, unum, etiam ratione, decretum constituent; denique auctoritates hæc fundant etiam probabilitatem opposita sententia, quam non negamus.

INSTAT ALDRETE. Recursus ad scientiam conditionatam in præsentia non tenet: quia non diceretur filius hominis venisse *querere quod perierat*, pro tali differentia temporis: nam solum pro illa differentia temporis, *perierat* sub conditione.

RESPONDETUR. Attendendo ad omnia signa, venit Christus ad *querendum quod perierat* absolutè, licet sub aliquo signo, prævifum fuerit nonnisi sub conditione peccatum; & quia conditio dum impletur, transit in quid absolutum, hoc ipso non erit dicendus, venturus si, sed venisse ad redimendum hominem.

OBIECTUR 2. Si Adam non peccante adhuc venturus fuisset Christus, non venisset ut causa meritoria gratia, & gloria posterorum ex Adam descendendum: nam si Adam non peccasset, ipse & non alius fuisset causa meritoria gratia & gloria posterorum, sicut defacto fuit causa demeritoria: jam autem non debet concedi, Christum non futurum fuisse causam meritoriam, gratia, posterorum Adami.

RESPONDETUR. Negando sequelam: quia gratia quæ data fuisset Adamo, fuisset ex meritis Christi, multò magis perseverantia in illa; consequenter & derivatio illa fuisset ex meritis Christi, licet pro eo casu, quodammodo instrumentum fuisset Adamus, ad transfusionem gratia. Nec obest ut habeat Christus instrumentum quodammodo transfundendæ gratia: sicut nec obest dignitati Christi, quod verba Sacerdotalia, & infusio aquæ v. g. sint in instrumentum transfundendæ gratia in posteros Adam. Alio tamen modo se habuit Adam ad peccandum demerendumque posteritati, & alio habuit

habuit se ad hoc, ut maneret in illis iustitia originalis; nam peccare poterat ex proprio, meriti non potuit ex proprio, sed ex gratia Christi: & sicut, quod est causa causæ, est etiam causa causati, sic, quod est causa causæ merendi Adamo, est etiam causa transfusionis, illius gratiæ, in posteros.

Objicitur 3. Major Dei amor commendatur in nos, quod venit ad nos redimendos, aliàs non venturus.

RESPONDETUR. Si ex eo pensari debet probabilitas sententiæ, circa adventum Christi, quia magis commendat amorem Dei, vel hoc ipso titulo, sententia nostra probabilior erit. Tum, quia, non esset major amor erga Beatissimam, si ab originali culpa curaretur: sed est major, quod sit ab illa præservata; Ergo & major est amor, si dicatur venturus fuisse Christus, non tantum ut curativus redemptor. Tum quia si ponatur venturus, & sine absolute prævisio peccato, & post absolute prævisum: duplici titulo augetur amabilitas, propter continentiam & tituli curativi, & insuper præservativi. Tum quia, major est amor, qui pro omni eventu, & non tantum pro aliquo, ponit demonstrationem amoris; jam autem nostra sententia, & pro eventu absolute prævisionis peccati, & independentem ab hoc eventu, ponit venturum Christum; quamvis per ordinem ad modum nostrum ordinarium & sensualem, ut ita dicam, magis nos percellat beneficium eliberationis, quam prævisionis: sicut magis percellit, quod aliquis eruatur e profundo luti, quam quando adjuvatur ne cadat.

Objicitur 4. Si Christus est volitus in secundo signo rationis ex motivo redemptoris, sequitur in eodem signo volitum fuisse à Deo peccatum: quod est absurdum. Sequela probatur, quia, qui vult redemptionem, vult etiam necessariò & essentialiter connexa cum redemptione; sicut qui vult finem, vult necessariò media essentialiter cum illo connexa: redemptio autem est essentialiter connexa cum captivitate peccati, hæc enim est materia, circa quam, redemptionis: quod si est materia circa quam redemptionis, impossibile est intendere redemptionem, & non intendere hanc materiam circa quam; sicut est impossibile intendere conversionem panis in eucharistia, nisi intendatur materia panis, hocque ipso debet ponere Deus panem, qui est materia circa quam conversionis: Ergo etiam hoc ipso, quia intendit redemptorem, intendit efficaciter & peccatum.

RESPONDETUR. Si Christus esset volitus ex motivo redemptoris, non præsupposito in ante peccato, pro statu conditionato posito, idque posito, ex libertate defectiva, creature, certe sequeretur in eodem signo volitum esse peccatum; deberet enim velle materiam circa

quam, quæ tamen in ante, à nullo alio, pro sua libertate, posita fuisset; præcessit autem conditionata positio peccati, tanquam objectum scientiæ conditionatæ, præinformantis Deum, ad formandum decretum ex motivo redemptoris. Illustratur hoc. In sententia oppositorum, qui decretam dicunt Incarnationem simpliciter ad remedium peccati, salvari potest, quominus Deus velit peccatum, quia supponitur in ante pro statu absolute posito ab alio: cur ergo etiam prævisio conditionata id non salvabit? quæ pariter pro statu conditionato supponit positum peccatum, & provisam ab alio, istam materiam circa quam. Supposito item quod jam in ante panis sit positus, & Deus velit conversionem panis, non est necesse, ut, vi præcisè illius volitæ conversionis, efficaciter velit Deus panem, sed supponit panem; deberetq; illum efficaciter de novo velle, non nisi tunc, si aliunde non supponeretur positus; sic etiam cum aliunde supponatur positum conditionatè à libertate humana peccatum, potest Deus velle efficaciter redemptionem, quin velit peccatum.

INSTABIS I. Posito illo decreto de adventu Christi redemptoris, non poterat non venire Christus: Ergo etiam non poterat non peccasse Adam.

RESPONDETUR. Conformiter ad dicta de gratia, & de scientia, non potuisse non peccare Adamum, ex suppositione consequenti, supposito quod peccaret, non verò ex suppositione antecedenti; quia imprimis objectum scientiæ conditionalium, antecedit ipsam scientiam conditionaliam: jam ergo scientia non facit, quod prævisus sit peccaturus fuisse sub conditione. Rursus ipsa scientia conditionalium, versans circa lapsum conditionalium, antecedit decretum de Incarnatione: non ergo decretum illud officiet libertati Adam, ne peccet, cum supponatur posterius esse peccato ipsius, conditionatè prævisio; jamque illud supponitur, pro illo statu conditionato, esse transactum. Si transactum est, quomodo decretum, quod ratione nostra subsequitur positionem conditionaliam peccati, necessitabit, quod præcesserit peccatum?

INSTABIS 2. Gloria prædestinatis, & damnatio reprobis, non datur nisi ex prævisis absolute meritis, vel peccatis: Ergo nec Incarnatio decerni debuit, nisi ex prævisis absolute peccatis.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia illud primum habet sui fundamentum in Scriptura; quod autem decreta sit Incarnatio, independentem à prævisis absolute peccatis, habetur fundamentum in auctoritate sacra, ut dictum. Illud quod adfert Antecedens de prædestinatis, quomodo sit intelligendum, petatur ex prima parte.

INSTA-

INSTABIS 3. Ex hoc adhuc ipso, quia Christus est volutus, vi secundi motivi, tanquam caput gratiam in membra influens, volutus est, cum, & ex prævisione peccati, pro statu absoluto. Sequela probatur: quia in illo priori visus est Christus influens gratiam tam efficacem quam sufficientem; quo posito, sic urgetur. In illo priori volutus est Christus ut caput gratiæ illius, cum qua infallibiliter erat peccaturus Adamus: Ergo volutus est ex prævisione peccati.

RESPONDETUR. Quod quamvis pro illo priori concederentur diversitates illæ gratiæ, ad has tamen salvandas, sufficit diversitas status conditionati prævisi; adeoque & prævisio peccati in conditionato statu. Plena hujus difficultatis solutio spectat ad materiam de gratia. Ad do, pro illo priori fuisse Christum caput influens gratiam, non determinando, saltem absolute, an foret sufficiens an efficax, eò quod ista sint accidentia gratiæ: & sicut potuit Deus voluisse substantiam Incarnationis, non determinando, pro prioribus signis, illius passibilitatem proximam; ita potuit velle dare gratiam, non determinando pro illo signo, efficacem illa foret an sufficiens, id enim fuit attactum, posterioribus signis, ut vidimus.

OBJICITUR 5. In quo signo videri potuit Christus merens: in eo signo pro statu absoluto debebant videri peccata: sed ante decretam Incarnationem visa sunt merita Christi: Ergo ante decretam Incarnationem, videri debuerunt peccata pro statu absoluto: Ergo post prævisionem illorum in statu absoluto, formatum est decretum de Incarnatione. Sequela probatur: Quia merita Christi sunt consummata morte Christi, mors autem Christi prævideri non potuit, non prævisio pro statu absoluto peccato occurrentium: Ergo in quo signo pro statu absoluto debebant videri peccata.

RESPONDERI potest. Merita Christi dupliciter spectari posse. Primò sub dignitate capitis, & hæc sunt independentia à morte Christi, adeoque nec exigentia cointelligentiam peccati. 2. spectari possunt merita Christi prout jam in passibili venientis, quia autem sub conditione non nisi, & remissivè ad posterius decretum, decreta est passibilitas, ideo sub conditione non nisi prævideri debuit peccatum, & non pro statu absoluto. Dici etiam posset, mortem Christi dupliciter spectari posse. Primò voluntariè acceptatam. Secundò actu ipso exhibitam; merita autem Christi sunt completa morte voluntariè acceptata; idque docet S. Thomas hic q. 48. a. 1. ad 1. *Passio*, inquit, *huiusmodi, non est meritoria, quia habet principium ab exteriori; sed secundum quod eam aliquis voluntariè sustinet, sic habet principium ab interiori, & hoc modo est meritoria.* Meminit istius acceptionis Paulus

ad Hebr. 10. ubi inducit Christum offerentem sese & dicentem: *Ece venio*, additque: *in qua*, inquit, *voluntate sanctificati sumus.* Intelligenda autem esse hæc verba de voluntate Christi, interpretatur Chrysostom. Homil. 18. in Epist. ad Hebr. & Anselm. in eandem. *In qua*, inquit, *voluntate, id est, in qua sui immolatione, secundum voluntatem Patris facta, nos fideles, sumus sanctificati.* Quod ipsum in hoc fundatur: quia ista acceptatio habet se ita in Christo, sicut actus interior in nobis; quod si formale meritum stat in actu interno, & non in externo, etiam ratio formalis meriti, in illa Christi acceptione salvati poterit. Porro, si merita Christi sunt consummata morte Christi voluntariè acceptatæ, poterant prævideri, sine ullo peccato pro statu absoluto; ad eum planè modum, quo vir probus, potest se offerre Deo in martyrem ab Antichristo occidendum: quæ voluntas illius est meritoria, & tamen, ad illud meritum, non est necesse, videri pro statu absoluto peccatum Antichristi, committendum hac occasione: quantumvis actualis exhibitio occisionis, non possit esse sine occisore. Per hoc tamen non negatur, quod decretum Incarnationis, si sumatur secundum totam seriem volitionum, præsupponat peccatum absolute prævisum.

INSTABIS 1. Pro illo priori signo non fuit decreta passibilitas Christi: Ergo in illo priori, non poterat esse acceptatio mortis.

RESPONDETUR. Non fuisse tunc acceptionem mortis absolutam, sed non nisi conditionatam, si veniret tanquam redemptor curativus.

INSTABIS 2. Sequi exinde, quod merita conditionata præmientur, cum tamen oppositum doceant Patres.

RESPONDETUR. Quando Patres docent merita conditionata non præmiari, docent de meritis nunquam ponendis actu; sed non docent quod voluntates tales ex parte objecti conditionatæ, quæque prævidentur futuræ in statu absoluto, non præmientur; aliàs hic actus, vellem non peccasse, vellem Deum amare sic, si est possibile, ut ille se amat, non essent meritorii actus: involverent enim conditionem.

INSTABIS 3. Non posse saltem explicari, quomodo Christicidis sit data gratia.

RESPONDETUR. Titulo capitis, titulo acceptionis mortis, &c.

Huiusmodi difficultati sic etiam satisfieri posset.

Dupliciter possunt spectari merita Christi; vel prout defacto nobis applicantur, ex vi omnium signorum, & ex vi decretorum completè & adæquatè acceptorum; vel prout applicabilia sunt, vi alicujus certi signi. Merita Christi, prout nobis applicantur ex vi signorum completè acceptorum, non applicantur nobis, nisi ut consummata morte Christi, actu exhibitæ, aut prævisæ, pro statu absoluto, exhiberi; & hæc merita

merita sic applicata, non applicantur, nisi ex praevisione absoluta peccati: cum ipsa signa, compleantur ipsa praevisione: jam autem quando applicantur ut applicabilia ex vi alicujus signi, inadequate accepti, non consummantur morte Christi absolute praevisa: adeoque nec erit necessitas, videri peccatum Christicidii: consequenter applicantur tunc merita ob excellentiam capitis, & voluntatis Theandricae, volentis influere gratia, in illa membra sua moralia.

Inquiri hic solet. An Christus primario venerit propter originale, an propter actualia? probabilius est quod primario propter originale, idque propter phrasas Patrum. Unde Gregorius in 1. Reg. lib. 4. cap. 1. *Et quidem, inquit, nisi Adam peccasset, redemptorem nostrum carnem suscipere nostram non oporteret.* Deinde, bonum totius, majus est bono partis: Ergo & malum totius, majus est malo partis: congruebat ergo, ut principaliter ad majus malum tollendum, veniret redemptor, hoc ipso majus bonum praestiturus.

Punctum Difficultatis 2.

Argumenta Recentiorum.

OBJICIT 1. Aldrete. Per hanc sententiam, vi illius primi decreti, teneretur praebere, Deus Adamo de industria auxilium inefficax, quod minimè praeberet, si esset efficax: quod tamen Deo repugnat.

RESPONDETUR. Negando sequelam; quia, in istis principiis, potest quicumque cum gratia sufficienti actu operari, idque proximè; consequenter non ex inclinatione, ne res fiat actu, dabitur haec gratia; adeoque non ex industria, quae sit cum inclinatione ne fiat effectus; licet ex industria hoc sensu, quod praevideatur non futurus eventus actu.

INSTAT. Situ eligeres aliquid bonum praeter alio, quia cognoscis hoc tibi magis profuturum, traheris procul dubio ab ipsa bonitate obiectiva, quae obveniret tibi, si eligeres bonum illud: Ergo etiam nequit Deus potius amare hoc auxilium, in casu quo est inefficax, nisi hoc ipso amet, ipsam ejus inefficaciam.

RESPONDETUR. Negando, quod quantum est ex Deo, amet inefficaciam; cum non quantum ex Deo oriatur inefficaciativum gratiae, sed à libera voluntate. Disparitas ergo erit: quia in casu antecedentis, cognoscit & appetit eligens tanquam profuturum sibi bonum: non cognoscit autem Deus, nec amat tanquam sibi profuturam illam inefficaciam; siquidem quantum ex illo, vellent omnes salvos fieri: praecipue, cum ipsum venire illius ut redemptoris, sit ex supposito peccato, ad quod pro priori, se determinavit, libertas creata.

OBJICIT 2. Nunquam Deus permittit ali-

quod malum, quin exinde majus bonum eliciat; ex culpa autem primi parentis non eliciisset bonum, si praedecreta fuisset Incarnatio independentè à praevisione peccati.

RESPONDETUR. Cum tertium motivum, procedat secundum praevisionem conditionatam futuri peccati, ex illo conditionatè praeviso, licet pro illo signo non absolute, sufficit ut eruerit Deus majus bonum: cumque peccatum absolute futurum, à se conditionatè considerabili, non distinguatur nisi statu, & non in ratione peccati: si Deus, ex illo conditionatè praeviso, eruit majus bonum, dicendus etiam erit eruisse simpliciter bonum ex peccato. Dici etiam posset, eliciuisse Deum melius bonum, non quidem post suppositionem absolute facti peccati, sed anticipativè adhibito remedio illi malo: ex qua anticipatione crescit dignitas, sicut crescit ex eo, quod praeverterit, ne sua Mater curaretur ab originali, sed praeservaretur. Denique defendi potest communis responsio: eliciuisse Deum majus bonum, quia decrevit ex suppositione peccati proximam passibilitatem Christi.

INSTAT Aldrete. Post praevisum Adæ peccatum, erat in potestate libera Christi, pati & non pati: & nihilominus non erat in potestate Christi, facere, ne Deus occasione peccati eliceret majus bonum.

RESPONDETUR. Quamvis esset in potestate Christi, pati vel non pati: & licet non sit in ejus potestate, facere, ne Deus eliciat ex peccato majus bonum; ut salvetur, quod defacto eliciuerit, sufficit quod decreverit dare gratias Christo, quas praevidit fore efficaces, ut consentiret in passionem: ratione cujus consensus adhuc salvatur, quod Deus eliciuerit majus bonum.

OBJICIT 3. Positâ tali coordinatione signorum, sequitur aliquid Deum confusè velle.

RESPONDETUR. Universaliter velle, vel non determinando media quae sibi non determinat finis, modò simul pro illo signo in particulari & determinatè velit illud, non est velle confusè aut per species improprias, aut ex impotentia, non distinctivas; sola autem talis confusio est indigna Deo, non autem æquivalens abstractio.

OBJICIT 4. Idem. VERBUM non assumpsit naturam Angelicam, melius autem esset illam assumere, nisi salus humana esset motivum.

RESPONDETUR. An melius esset naturam Angelicam assumere de hoc dubitari posset; neque enim tot dignationes divinae in hac assumptione relucere. Sed quicquid sit de hoc, per nos hoc motivum habetur salutis humani generis, ratione tertii motivi.

INSTAT. Nisi videretur. Adamus constituendus caput omnium posterorum, ita ut ipso peccante ipsi peccarent, periculum lapsus non

videretur absolute futurum; secus verò ipsa culpa Adami. Ergo non erit, cur similiter non prævideatur VERBI Incarnatio, ut absolute futura, in remedium peccati.

RESPONDETUR. Negando consequentiam: quia si prævideretur periculum lapsus postero- rum absolutum, non prævisum absolute, quòd Adam sit constitutus caput, prævideretur effectus sine suo principio: cum periculi absolute, principium absolutum, sit absolute constitutus, caput, Adamus; jam autem quamvis decerneretur incarnatio independentem à peccato absolute prævisum, idque sub conditione, si homo caderet: non potest ostendi, quòd esset effectus, ut ita dicam, sine suo principio; nam esset decretum conditionatum ex prævisum conditionate peccato, licet non ex prævisum absolute.

Quod autem dicit, periculum lapsus totius humani generis, non potuisse prævideri, nisi prævideretur auxilium Adamo concedendum nonnisi sufficiens: & tamen tunc jam prævideri debuit peccatum, ut absolute futurum: id etiam non vincit: nam periculum lapsus absolute danda gratia sufficienti, jamque tunc absolute prævidebatur peccatum; sed periculum lapsus conditionatum prævideri potuit, data etiam nonnisi conditionate gratia: hæc autem conditionata prævisio ingrediebatur motivum de Incarnatione: consequenter formari illud potuit, sine absoluta prævisione periculi lapsus. Dicit etiam posset, quòd periculum lapsus in particulari Adami, in quantum caput est, spectet nonnisi ad quartum signum: decreta autem incarnationis in secundo signo.

OBJICIT 5. Idem. Nisi universum genus humanum videretur absolute peccaturum, non oportuisset VERBUM sibi copulare naturam creatam: etenim si contingeret Adamum non peccare, minus convenienter facta fuisset humiliatio & exinanitio divinitatis: quia licet unio hypostatica afferat summam excellentiam naturæ assumptæ, tamen non decuit nisi ob causam magni momenti id fieri, & quidem cui aliter subveniri non possit: sicut nec decet ut Rex assumat habitum rustici ad illum ordinem nobilitandum; licet id decet, si regno aliter subveniri non possit.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum: quia etiam peccante genere humano, videtur hoc esse inconueniens, quia illi aliter subveniri potuit, nempe misericordie condonatione: & sicut non decet, ut id vitâ redimat Rex, quod verbo facere potest: ita nec videtur convenire, ut redimat genus humanum Deus, ob absolute prævisum etiam peccatum, cum ei aliunde providere posset. Rursus sufficit ad hoc justificandum, quòd sit decreta Incarnatio, ex prævisione futuri sub conditione peccati, quòd futurum sub conditione, non potest non esse. Deinde convenientia hæc Incar-

nationis posset rejici in dignificationem Dei per actiones Theandricas, & in formalitatem capitis.

OBJICIT 6. Idem. Periculum labendi in peccatum, vel non labendi, non sufficiebat, ut Deus absolute decerneret Incarnationem; cum enim posset Deus post prævisam absolute culpam, æque facile decernere Incarnationem: non est cur absolutam prævisionem peccati, non expectaret; sicut nemo ante morbum parat medicinam, si post morbum æque habet ad manum, parare illam.

RESPONDETUR. Potuisse quidem Deum nonnisi post prævisum absolute peccatum decernere Incarnationem; sed non decrevit ob rationes supra allatas. Unde, & hic, qui parat medicinam, si illa simul possit habere rationem doni, rationem excellenter decorativi, non debet expectare quousque sit ægritudo, sed illam ante prudenter parare potest, & offerre: jam autem Incarnatio, habet & rationem medicinæ, & rationem doni glorificativi, gloriæque allativi.

INSTAT. Si aliquot, vel plures homines peccassent, sed non totum genus humanum, non fuisset facta Incarnatio, nec decreta: Ergo nec decreta est ob solum peccatum prævisum sub conditione.

RESPONSUM jam, negando antecedens.

OBJICIT 7. Idem. Vel ipsum mysterium secundum se, independentem à remedio peccati, fuit motivum sufficiens Incarnationis, vel non? Si 1. non est cur hoc mysterium distulisset, aut cur non est productus Christus cum dono impassibilitatis, auferendo, quando illum pati oporteret? Si non erat sufficiens, ruunt à nobis superius allata.

RESPONDETUR. Fuisse hoc motivum sufficiens & totale, non per exclusionem similis, sed per exclusionem de se insufficientis; non venit tamen in ante Christum, quia pro sua libertate non decrevit Deus, sicut nec de adventu cum impassibilitatis dono. Et sicut decreta Incarnatione in remedium peccati absolute prævisi, per oppositos, non venit Christus in primo, vel secundo centenariio, sed pro libertate divina, adventus est dilatus: sic & in præfenti.

Punctum Difficultatis 3.

An potuit præfiniri Redemptor, ante prævisum absolute peccatum?

PECuliariter contra hoc disputat Aldrete disp. 20. convellendo 3um motivum supra allatum.

OBJICIT 1. Si præfiniretur Christus ut redemptor ante peccatum absolute prævisum, sequeretur, quòd voluntas illa, per quam Deus

appli-

applicat sincerè media ne peccet Adamus, applicaret media, ut poneretur objectum, frustrans illam voluntatem efficacem, nam defectus ille peccati Adami & posteriorum, esset frustratio illius efficacis voluntatis Christi ut redemptoris; quælibet enim efficax intentio frustratur, dum redditur impossibilis executio, obiecti intenti.

RESPONDETUR. Defectus absolutus peccati Adami, esset frustratio illius efficacis voluntatis Christi ut redemptoris, si fuisset prædestinatus ut redemptor absolutè. Concedo: defectus absolutus peccati Adami, esset frustratio illius efficacis voluntatis Christi ut redemptoris, conditionatè decreti. Nego: Potest autem dici sic fuisse decretum Christum. Explicatur distinctio. Dupliciter potest intelligi Christus decretus Redemptor, ut supponitur, Curativus: primò absolutè; & sic, si ante prævisum absolute peccatum fuisset decretus redemptor curativus, posset permitti in hac sententia, quòd sequeretur debere inducere Deum in peccatum, ne frustraretur illud decretum. 2. Potest intelligi Christus decretus redemptor curativus sub conditione, si homo peccaret: quæ conditio verificatur, quamvis non peccet actu absolute, & si verificatur, potest Deus sincere adhibere media, ne illa conditio purificetur, ne sit absolute peccatum: nec per hoc frustrabitur decretum, quia manebit hæc adhuc illius objectum, nempe conditionatum peccatum, à quo curasset, si possum fuisset. Alià vià eidem difficultati fiet satis sub finem.

INSTATI. Impossibile est Deum efficaciter velle illam redemptionem, & pariter applicare media sincerè, ne detur illa redemptio, quia intendetur efficaciter hic finis, & applicarentur media, ut ponatur alter finis contradictori.

RESPONDETUR. Impossibile esse, Deum efficaciter velle redemptionem curativam absolute, & applicare media, ne sit curativus absolute redemptor: sed potest efficaciter velle redemptionem curativam, sub conditione, & tamen applicare media, ne sit curativus absolute redemptor; finisque contradictorius redemptoris curativi sub conditione, non est, redemptor non curativus absolute, sed redemptor non curativus sub conditione. Addo, applicando Deus media, ne sit peccatum absolute, potest adhuc velle redemptorem curativum sub conditione.

INSTAT 2. Nequit quis seriò præbere consilium, ne ponatur medium requisitum ad finem, quem efficaciter desiderat: Deus autem consilium præcipitque, ne fiat peccatum, requisitum ad redemptionem: Ergo ante prævisionem culpæ ut absolute futuræ, non intendit efficaciter illam redemptionem.

RESPONDETUR. Quòd ante illam prævisionem, non intendat absolute redemptorem

absolutum, intendat tamen redemptorem conditionatum: si autem tantum conditionatè illum vult, potest adhuc efficaciter oppositum præcipere & consulere.

INSTAT 3. Deus plus amat carentiam peccati, quàm aliquid impossibile cum tali carentia: Ergo Deus præbens auxilium Adamo ut non peccet, plus amat carentiam peccati, quàm poenitentiam absolute loquendo.

RESPONDETUR. Concedendo totum. Sed cum hoc stat, ut ante peccatum absolute prævisum, velit poenitentiam sub conditione, si peccet: item ut velit sub conditione redemptorem.

INSTAT 4. Deus efficaciter præintendens Christum ut redemptorem, & poenitentiam Adami ante prævisum peccatum, si daret auxilium efficax impediens peccatum, frustraretur illius intentio.

RESPONDETUR. Negando frustrandam intentionem redemptoris sub conditione futuri: quia ille non attendit ad peccatum, absolute futurum. Quòd autem dicit, posse, cum intentione efficaci finis, conjungi complacentiam erga finem oppositum, non tamè conjungi duas voluntates efficaces oppositas; verum est. Sed etiam hæc oppositæ voluntates non conjunguntur per nos; velle enim efficaciter quantum ex Deo, & curare ne sit absolute peccatum, non est voluntas opposita voluntati, quæ appetit sub conditione redemptorem.

INSTAT 5. Difficulus percipitur, quomodo Deus habere possit intentionem efficacem Christi ut redemptoris, cum voluntate inefficaci carentiæ peccati, nam illa volitio inefficax intendit frustrationem prioris voluntatis.

RESPONDETUR. Bene posse percipi intentionem efficacem Christi, ut redemptoris curativi sub conditione, cum voluntate inefficaci carentiæ peccati; quia hoc ipsum, quòd velit sub conditione, est signum, quòd nolit ipsum peccatum.

Quando autem sub finem inibi addit, quòd qui vult finem, vult virtualiter ea, quæ necessaria sunt ad finis consecutionem, ad voluntatem autem finis, qui est redemptor, necessarium requisitum, est ipsum peccatum, absolute futurum; non convincit. Nam ex dictis colligitur, quòd redemptor curativus sub conditione, non requirat peccatum absolute futurum; ipsum autè peccatum sub conditione futurum, requiritur quidem, sed tanquam præsuppositum à defectibili libertate, ponibile sub conditione, ex cujus præsuppositione, tum primum præceditur ad redemptorem curativum sub conditione.

OBJICIT 2. Si Deus ante prævisam culpam, præfiniret efficaciter Christum ut Redemptorem à culpa, non poterat non velle formaliter peccatum: deberet enim velle auxilium inefficax, quia est utile ad consecutionem illius fi-

nis : sed non est utile ad hoc, nisi interventu peccati.

RESPONDETUR. Antecedens esse verum, si id faceret Deus non ex prævisio & præsupposito conditionato peccato, etiam per ordinem ad volendum efficaciter redemptorem curativum sub conditione, deberetque velle auxilium inefficax, quia est utile ad consecutionem illius finis, casu quo absolute decretus fuisset redemptor curativus, non prævisio absolute peccato.

INSTAT 1. Cognitio repræsentans bonitatem objecti ad cuius executionem movet, non inclinat nisi ut ametur illa bonitas, quod pluribus probat: Ergo si cognitio utilitatis huius auxilii ad finem pœnitentiæ movet Deum, hoc ipso amabitur, quia est utile ad pœnitentiam: quod non stat, nisi ametur ipsum peccatum.

RESPONDETUR. Concedo totum: sed nego ex vi illius decreti, quo decernitur ex præsuppositione conditionati peccati, conditionatus redemptor, debere Deum moveri in conferendo auxilio inefficaci hoc motivo, quia est utile, ut sit redemptor curativus.

INSTAT 2. Non posse Deum intendere Christum ut redemptorem ante prævisum peccatum, quin, ex vi talis affectus in finem illum, se determinet Deus ad eligendum auxilium reipsa inefficax.

RESPONDETUR. Assumptum esse verum, si fuisset decretus absolute redemptor curativus, ante prævisum absolute peccatum; unde consequenter conceditur, si ametur absolute auxilium, ut utile ad finem Redemptoris curativi absolute, nequibit non amari ipsum peccatum; sed nego ideo amari: Nego item, ex prædecreto sub conditione redemptore curativo sequi, quod debeat eligi auxilium inefficax, quia utile ad pœnitentiam, cum nolle Deus quantum ex illo esse curativum, sed tantum, redemptorem.

INSTAT 3. Deus amat illud auxilium inefficax in ordine ad illum finem pœnitentiæ, quia reipsa erit, quale videtur futurum si detur homini; Ergo similiter, si eligitur hoc auxilium inefficax præ efficaci, quia Deus agnoscit futurum inefficax, si detur, & ut sit conducens ad finem pœnitentiæ, ipsa conducentia repræsentata per illam scientiam, est quæ movet voluntatem, & quæ formaliter amatur; non verò amatur ex illius intentionis, cognitio illius bonitatis.

RESPONDETUR. Negando quod amet Deus auxilium inefficax ob finem pœnitentiæ, vult enim quantum ex illo, ne ponatur objectum pœnitentiæ, & licet tale sit futurum auxilium, quale videtur futurum: quia tamen non illa visio tribuit illi, quod sit tale futurum, sed libera voluntas; ideo prævisio illa non facit ut sit objectum pœnitentiæ, adeoque nec facit illa prævisio, intendi efficaciter absolute pœnitentiam,

etiam ante prævisionem absolutam peccati. Et licet repræsentetur Deo illa conducentia auxilii inefficacis ad pœnitentiam, potest tamen Deus dicere: Quantum ex me, nollem ut conduceret ad pœnitentiam, licet prævideam conduceretur, ob usum libertatis humanæ in malum. Quod si Deus dicit: Nollem ut conduceret ad pœnitentiam; potest non moveri illa conducentia.

OBJICIT 3. Idem. Peccatum sub conditione futurum est forma, ratione cuius Deus eligit illud auxilium ad finem illum pœnitentiæ; non enim potest Deus amare auxilium potius in casu isto, in quo est inefficax, quam si esset efficax: nisi plus velit ut sit inefficax, quam ut sit efficax; hoc autem est velle ipsam inefficaciam, & consequenter ipsum peccatum.

RESPONDETUR 1. Nomine formæ intelligitur hic motivum, nego autem, quod peccatum sub conditione futurum, sit motivum eligendi inefficacis auxilii; negoque haberi fundamentum, quod plus tunc velit Deus illud auxilium esse inefficax, quam ut sit efficax: nec hoc aut supra evictum, aut hic probatum est. *Hæc prima Responsio*

SUPPONIT 1. Duplex cogitari posse decretum conditionatum. Primo, vi cuius nullus ponatur actus, sed remittatur postea ponendus: secundò, vi cuius, licet sub conditione, ponatur tamen actus.

SUPPONIT 2. Decretum istud fuisse quidem conditionatum, defacto tamen positum. Ratio: quia ex una parte, sicut ipsa prædefinitiones per nos dantur, quamvis procedant non nisi ex prævisa suppositione conditionata: ita potest dari & decretum: ex altera parte, quia nisi tale decretum ponatur, non erit decretum de Incarnatione, sed potius decernibile.

SUPPONIT 3. Unde hoc oriatur, quod supposito, quod Deus non absolute, sed sub conditione velit esse Redemptorem curativum, velit quantum ex illo, ne sit peccatum, sincereque applicet media: quod tamen non contingeret, si absolute illum voluisset? Hoc imprimis exinde est, quia ipsum redemptorem curativum, quantum est illo, nolle esse curativum, sed vult non nisi ex suppositione peccati; si ergo nolle esse Redemptorem curativum, sed potius præservativum: quomodo vult quantum ex illo peccatum? & quomodo non sincere, quantum ex illo, applicat media? Rursus quia volendo Redemptorem curativum sub conditione, displicet sibi in illa conditione, velletque illam ipsam conditionem, non esse, quantum ex illo, quomodo ergo dicendus erit velle peccatum, vel non sincere, quantum ex illo agere? Denique quia si Deus vellet absolute redemptorem curativum, independentem ab absolute prævisio peccato, hoc ipso deberet velle peccatum, tanquam objectum illius Redemptoris curativi,

tivi, non prævisum nec præparatum ab alio; sed si velit Deus redemptorem curativum efficacie, supposito tamen conditionato peccato, jam à defectibili libertate proviso, non erit necesse ut Deus velit, vel curet fieri peccatum; sed potest ab illo detertere: sicut deterrebat conditionatè, ne poneretur conditionatum peccatum.

INSTABIS. Reprobatio non formatur per nos etiam ex prævisio conditionatè peccato, ergo nec debet formari redemptor curativus.

RESPONDETUR. Quia quamvis etiam posita tali reprobatione salvaretur & libertas peccandi, & voluntas sincerè salvandi, ipsum tamen quod vellet Deus objectum, esset parum conforme misericordiæ ejus, esset enim objectum illius passiva reprobatio, quod est malum: jam autem objectum illius actus, volo esse redemptorem curativum si homo peccaverit, est objectum conforme misericordiæ divino cordi, misericordia autem super exaltat judicium. *Sed ad objectionem*

RESPONDERI potest 2. Quando Deus sincerè applicat media, applicat ut possit frustrari objectum illius voluntatis, volentis sub conditione redemptorem curativum, deposcente id libertate humana, sed non applicat ut frustretur actu; agit enim hoc cum prævisione quod non sit frustrandus, quod sufficit ad efficacem voluntatem; potestq; applicare media, ut possit non dari redemptor curativus, cum prævisione quod sit dandus: Sicut potest aliquis dare consilium, ut possit non fieri objectum efficaciter desideratum: modò sciat tamen futurum. Concedo quidem, quod si daret auxilium efficax ne peccet Adamus, impediretur actu ille finis; sed non impeditur, quamvis det auxilium ut possit non peccare Adamus; quod autè non det auxilium efficax cum possit dare, rejiciendum in illud Pauli, *O altitudo*. Potest etiam percipi, quomodo Deus habere possit intentionem efficacem Christi ut Redemptoris, habendo inefficacem voluntatem carentiæ peccati; quia vult illum efficaciter, non nisi ex suppositione facti peccati sub conditione. Et quia ipsam conditionem non vult, licet inefficaciter, ideo habet inefficacem voluntatem carentiæ peccati; nec habet ita efficacem voluntatè redemptoris curativi, ut quantum ex illo, nollit potius esse curativum, sed tantum redemptorem præservativum; possetq; tali prædestinatione Christi posita, velle Deus auxilium inefficax, non motivo utilitatis ad illum finem quantum ex illo, sed posset velle, prævidendo, quod cum illo non sit actu operaturus, potestq; hanc repræsentatam rationem motivam refellere, quantum ad suum velle, licet sciat conjungendam illi securitatem peccati. Negoque quod eo ipso debuit se determinare Deus ad dandum auxilium, quia est inefficax; nego item quod ex hac intentione eligat medium, quod est auxilium inefficax:

nego quod amet auxilium inefficax ex intentione, quia inefficax & conducens ad finem, qui est redemptor curativus. Dico ulterius quod Deus auxilium illud, etiam ex suppositione talis prædefinitionis, velit esse efficax, quantum ex illo, licet sciat non fore efficax; per quod salvatur, quod teneat adhuc prior intentio prævoliti redemptoris curativi.

Post hæc omnia, totum hunc tractatum, posset aliquis hac viâ defendere. Quod, quamvis non appareat clarè ex autoritate sacra, an Christus sit decretus independentè à prævisio absolute peccato, quod tamè decerni potuerit; ad eum planè modum, quo in materia de Sacramentis defenditur, quamvis non appareat quod Sacramenta defacto causent physicè gratiam, quod tamen causare possint.

QUÆSTIO II.

De motivo decernendæ Incarnationis, quod est: Meritum Christi.

CAUSAM meritoriam revoco ad disputationem de decreto Incarnationis, quia meritum concurret in suo genere ad decretum, estque causâ motiva illius; hinc præsens quæstio inquit, quid possint merita ad decernendam Incarnationem? Porro quibus posset tribui ratio merendi decretum Incarnationis, sunt: Christus ipse, Beatissima, sancti Patres, & Antecessores Christi.

Quod attinet ad meritum Christi de duobus potissimum procedere potest difficultas: 1. an sibi unionem meruerit? 2. an meruerit ut eligeretur hæc in individuo Beatissima in Matrem illius? A quo posteriori incipiendo, consentiunt non pauci, excepto Lorca, quod Christus id meruerit. Sed unum in hoc puncto, difficile est; quia scilicet, antequam præsupponatur Christus meruisse ut hæc sua foret Mater, jam in ante præsupponebatur habuisse Matrem; idque ideo, quia merita posteriora sunt existentia, jam autem habere Matrem, prius fuit existentia Christi: Ergo per merita quæ sunt posteriora, & Matre, & existentia Christi, non poterat id mereri Christus. Quod autem habere Matrem, sit prius existentia Christi. Ratio est; quia principia existentia Christi, præsupponuntur existentia Christi priora, omnis enim causa præsupponitur suo effectui prior: Ergo & principia existentia Christi, præsupponuntur priora, existentia Christi; Mater autem, est principium existentia Christi, utpotè veri Filii sui. Refert Lugo disp. 8. Sect. 5. varias de hoc sententias & explicationes, quas etiam attingit Amicus disp. 26. Sect. 10. & uterque illas refellit. Vide eosdem. De eadem materia sit